

Asia: VN/34425/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa ja esittää seuraavaa:

Preemiojärjestelmästä poistuminen

Ehdotetun mukaan preemiojärjestelmän sähkön tuottaja voisi jatkossa tehdä peruuttamista koskevan hakemuksen sen jälkeen, kun se on maksanut alituotantokorvauksen ensimmäisen tukijakson osalta tai kun Energiavirasto on todennut, ettei alituotantokorvausta tule ensimmäisen tukijakson osalta maksettavaksi.

Energiavirasto kannattaa ehdotusta, jolla mahdollistetaan sähköntuottajien vapaaehtoinen poistuminen preemiojärjestelmästä. Energiavirasto katsoo, että lain tavoitteet edistää uusiutuvan energian tuotantoa ja ilmastotavoitteiden saavuttamista on siltä osin täytetty, ettei poistumismahdollisuus vaikuta tavoitteiden toteutumiseen.

Jos laitoksia poistuisi preemiojärjestelmän piiristä, vähentäisi se Energiaviraston työtehtäviä siltä osin, ettei sen käsiteltäväksi tulisi enää poistuvan laitoksen maksatushakemuksia tai tuotantoilmoituksia eikä esimerkiksi laitoksen siirto- tai muutoshakemuksia. Lisäksi poistuvan laitoksen valvonta ei olisi enää Energiaviraston vastuulla. Vaikka järjestelmässä on vain seitsemän voimalaitosta, muutosten vaikutus vähentäisi työmäärää suhteessa enemmän kuin muissa tukijärjestelmissä, koska preemiojärjestelmässä ei ole käytössä sähköistä asiointijärjestelmää vaan kaikki hakemukset ja lomakkeet jätetään ja käsitellään paperilomakkeilla. Vaikutuksia Energiaviraston työmäärään on kuitenkin vaikea arvioida, koska muutosten vaikutus voi jäädä olemattomaksi, jos sähkön tuottajat eivät hyödynnä mahdollisuutta järjestelmästä poistumiseen.

Varttimuutos

Ehdotetun mukaan tuotantotukisäädösten terminologiassa sovellettaisiin jatkossa tunti -termin sijasta markkina-aikayksikkö-termiä. Energiavirasto kannattaa ehdotusta. Tuotantotukisäädöksiä toimeenpannaan vielä 2030-luvulla, jonka vuoksi Energiavirasto pitää tärkeänä, että terminologia on säädöstasolla jatkossa ajantasainen ja reaalimaailmaa vastaava, eikä Energiaviraston tarvitse linjata asiasta erikseen ohjetasolla.

Jos ehdotetun mukaista muutosta ei toteuteta, lain terminologia ei ole enää ajan tasalla ja erot sääntelyn termistöissä ja reaalimaailman välillä voivat johtaa epäselvyyksiin lain tulkinnassa. Lisäksi, jos muutosta ei toteuteta, voidaan joutua tilanteeseen, jossa tuotantotukijärjestelmä ei enää täyttäisi EU:n valtiotukisääntelyn velvoitteita.

Muutoksella tulee olemaan vaikutuksia Energiaviraston työmäärään, kun ohjeistuksia tullaan päivittämään ja selvittämään laitosten tuotantotukimittalaitteiden varttikyvykyys ja niistä johtuvat mahdolliset muutoksenhaut. Mikäli säädöksiä ei muutettaisi ja asia hoidettaisiin Energiaviraston ohjeistuksilla, olisi vaikutus viraston työmäärään joka tapauksessa sama, jonka lisäksi edellä esitetyt tulkintaongelmat voisivat aiheuttaa lisätyötä. Siten Energiavirasto kannattaa vahvasti terminologiamuutoksia säädöstasolla.

Voimaantulo

Ehdotuksen mukaan, että laki tulisi voimaan viimeistään 31.3.2025. Energiaviraston näkemyksen mukaan ajankohta uuden lain voimaantulolle tulisi olla toimeenpanon selkeyden vuoksi 1.4.2025. Tällöin päivitettyä lakia sovellettaisiin vasta vuoden 2025 toisen tariffijakson alusta alkaen. Näin ollen ensimmäisen tariffijakson sisällä ei jouduttaisi soveltamaan päällekkäin kahta eri versiota kyseessä olevasta laista, jolloin hinnan määrittäminen ja päätökset ensimmäiseen tariffijaksoon liittyen olisivat selkeämpiä.

Nurmi Simo
Energiavirasto

Arto Tiina
Energiavirasto - Uusiutuva energia